

Külön kórtermet, felszerelést, személyzetet kellett beállítani a közlekedési balesetek sérültjeinek ápolására

A legtöbb közlekedési balesetet az ittasság okozza — állapítja meg a szegedi II-es Sebészeti Klinika igazgatója

Többször beszámoltunk róla, hogy a megye területén az utóbbi hetekben szinte ugrásszerűen emelkedett a közlekedési balesetek száma. A balesetek sérültjeinek többségét a II. sz. Sebészeti Klinikára szállítják a mentők, ezért felkértük a klinika igazgatóját, hogy ezzel kapcsolatban nyilatkozzék olvasóinknak.

A II-es számú Sebészeti Klinika betegforgalma az utóbbi időben jelentősen megnövekedett. — mondotta dr. Láng Imre egyetemi tanár, a klinika igazgatója. — E betegforgalom növekedését a közlekedési balesetek okozták. Különösen sok az igen súlyos, koponya- és gerincvelő sérülés. Intézetünkben nemcsak a szegedi és Szeged környéki, hanem Bács-Kiskun megye, Csongrád és Békés megye egyes területeiről beszállított súlyos, életveszélyes és műtéti kezelést igénylő koponya-agysérülteket is ápoljuk. Így, ha nem is teljes, de eléggé átfogó képet kapunk a közlekedési balesetek szaporodásáról, és az ezzel kapcsolatos tragikus halálesetekről.

A közlekedési balesetek számának gyors szaporodása nem magyarázható csupán a közlekedési eszközök számának ugrásszerű emelkedésével. A közlekedési rendőrségén kívül mi rendelkezünk elsősorban azokkal az adatokkal, amelyek kétszertelenül bizonyítják, hogy a legsúlyosabb és legtöbbször halálhoz vezető karambolok, sérülések alkoholos állapotban történnek.

Az elmúlt évben hetenként legfeljebb egy-két közlekedési balesetből eredő sérültet vettünk fel klinikánkra, az elmúlt hónapokban már hetenként négyre emelkedett azoknak a száma, akiket közlekedési baleset miatt hoztak hozzánk a mentők. Az esetek mintegy 75–80 százalékában

bizonyítható az ittasság szerepe, egyrészt úgy, hogy a gépjármű vezetője volt ittas, vagy pedig a gyalogos részvétele miatt került figyelmetlenül a gépjármű alá.

Külön kórtermet, speciális felszerelést, külön orvost és ápoló személyzetet kellett az utóbbi hónapokban a közlekedési balesetek sérültjeinek ápolására beállítani. A halálozás ennek ellenére igen magas, mintegy 60 százalék, mert az ittasság és a koponya-agysérülés együttes előfordulása esetén már olyan állapotba kerül behozataláig a beteg,

amelyből igen nehezen és fogyatkozással, vagy rokantsággal gyógyulhat a sérült, sőt esetleg az életét sem tudjuk megmenteni.

Mindezek mellett nekünk, a gyakran oly sok tragédiát látott orvosoknak, ápolóknak is nemegyszer nehezen elviselhető látványt nyújt a sérültek, s főleg a meghaltak hozzátartozóinak állapota, vigasztalása, problémáinak intézése. Erthető is ez, hiszen a sérültben sok esetben a család egyetlen kenyérkeresőjét, illetve néhány órával előbb még legeszegebbes tagját veszít el.

Felelőtlen gépjárművezetők a bíróság előtt

A szegedi járásbíróság közlekedési tanácsa 4–4 hónapi javító-nevelő munkára ítélte Utcza József Kiskunfélegyháza, Hunyadi utca 15. szám alatti lakost és Ládi Sándor Budapest, Váci út 161. szám alatti lakost. A gondjaikra bízott Zetor-traktort ugyanis ittas állapotban árokba vezették és a traktor megsérült.

Élet vagy testi épség tudatos veszélyeztetésében találtá bűnösnek és ítélte el a közlekedési tanács Szekeres Sándor Szeged, Dugonics utca 26. szám alatti lakost. Szekeres a vásárhelyi országúton különös versenyt kezdett egy Wartburg-személygépkocsival. Mindenáron előzni akarta motorkerékpárával a gépkocsit, s figyelmetlenül hajtva elűtötte a kerékpáron haladó Bruttó Károlyt. Szekeres Sándor bűntudatként a felelőséget vitte magával. A könnyelmű és felelőtlen motorkerékpárost 1200 forint pénzbüntetéssel sújtotta a szegedi járásbíróság közlekedési tanácsa.

Hathónapi javító-nevelő munkára ítélte a tanács

Plombás Lajos Budapest, VI. kerület, Ötvös utca 46 szám alatti lakost, aki a Földművelésügyi Minisztérium Szállítási Vállalat tehérgépkocsijával éjszaka Kistelek község határában behajtott Csáki Antal kisteleki lakos lovaskocsijába.

Érdekességek az idei sekély Tiszán

Sokan emlegetik mostanában, hogy ilyen sekély talán még sohasem volt a Tisza, mint az idei nyáron. Ebben a véleményben van is némi igazság, mert a hónapok óta tartó igen alacsony vízállás valóban szokatlant — s ez több meglepetést is okozott. Erről tájékoztattak bennünket a szegedi Vízügyi Igazgatóságon.

Átgázolható-e a Tisza?

A Maros toroknál a sekély víz következtében hatalmas földnyelv keletkezett. A gyors sodrású folyó itt ütközik a lomhább Tiszának, s ezért, meg a partszabályozás következtében e helyen egyszerre nagy mennyiségű homokot rak le. Ez kedvező a homoktermelésnek, akadályozza azonban a folyami hajózást. A Tisza itteni szakaszán ilyenkor átlag nyolcvan centiméteres a mélység, s „elméletileg” át is gázolható a folyó. Természetesen „ütközben” akadnak kisebb-nagyobb mélyedések, gödrök,

melyeken csak úszva lehet átkelni. Mindenesetre nem tanácsos a kísérletezés, aminek megakadályozására egyébként éber figyelőszolgálatot is tart a hatóság — mint ahogyan nem engedték a merész strandolókat sem, hogy kipróbálják: meddig tudnak begázolni a folyóba.

Zavarok és intézkedések

A folyó elsekélyesedése több zavart okozott. Tudvalevő, most sem közlekednek a hajók — de több intézkedés nagy segítséget jelentett a Tisza hasznosításában még ilyenkor is. Augusztusban a vízügyi szervek a tiszalöki duzzasztóműről vizet „adtak le” a folyó alsóbb szakaszainak. Ezzel a mesterséges vízszint emeléssel biztosítani tudták a legfontosabb szállításokat, s különösebb zavar nélkül folyhattak a Tisza vízrendszerébe kapcsolt körösvölgyi öntözések is. Vízkorlátozásokat rendeltek el egyes halgazdaságoknál, de ez a fehértóit nem érintette, mert azt az alacsony vízszint ellenére is ki tudják elegendeni.

Két és fél ezer tonna követ azonban már nem tudtak vízi úton szállítani a szegedi Vízügyi Igazgatóság részére, pedig ez az őszi, alacsony vízállás idején végezhető partvédelem és folyamatszabályozás fontos alapanyaga. Eppen ezért az igazgatóság gondoskodott arról, hogy vasúton szállítsák le a bányákból az elmaradt követ. Igaz ugyan, hogy így drágább lesz, de megkivánják a vízügyi érdekek.

Pontosabb számítások a Sárgáról

A sekély folyónak hasznát is látták a vízügyi szakemberek. Az alacsony vízállás három-négy méterrel lejjebb is lehetővé tette a partvé-

delmi berendezések vizsgálatát és egyéb hasznos tapasztalatokat is nyújtott. Kiderült például, hogy a Sárgának bevezett üdülőttelep a korábbi becsléseknél olcsóbban, két-hárommillió forinttal megvédehető. Ennyibe kerülne az azok a berendezések, melyek megvédene a partot a folyó lassú, de alapos rongálásától. A Vízügyi Igazgatóság már meg is kezdte a part felvételezését, s a közelmúlt hetekben szervezkedés indult a Tömörkény István üdülőtársulat berkeiben, hogy partvédelmi társulattá alakuljanak. Az elgondolások szerint társadalmi összefogással, az érdekeltek közös teherviselésével járulnának hozzá a következő öt-tíz esztendőben az üdülőttelep biztonságához.

Megsötétedik-e a „szőke folyó”?

Még egy jelenség foglalkoztatja a Tisza szereplőit, mégpedig az, hogy elveszti-e a szőkeségét? Talán kissé humorosnak tűnik a kérdés, de bizony ennek alapja van. Sokan figyelték csodálkozva, hogy alacsony vízállás idején feltűnően megsötétedett a folyó. Az ország-szerte növekvő iparsítás következtében mind több szennyvíz folyik ugyanis a Tiszába. A Sajo például már csaknem fekete vizet hord magával, de piszkosabbak a többi mellékfolyók hullámai is. Ilyen alacsony vízszint esetén már nem tud érvényesülni a folyó öntisztító hatása. A nagyfokú elszennyeződés alkalmatlanná tenné a fürdésre, halgazdálkodásra, s egyéb célokra a folyót, de riadalomra azért nincs ok, mert nem minden évben szokott így lepadni a Tisza. A másik megnyugtató körülmény, hogy a vízügyi hatóságok az iparosodás növekedésével párhuzamosan fokozottabban ellenőrzik az iparvállalatoknál felhasznált víz biológiai és mechanikai tisztítását.

Most, hogy a nyár végén búcsúzunk a Tiszától, még eláruljuk, hogy alacsony vízállása — Szegednél minusz 140 centiméter — ellenére percnként csaknem tízezer köbméter vizet humpolyogtatva. Sőt, lehet, hogy tavaszra már az áradását sokkaljuk meg ugyanúgy, mint most az apadását.

Kolozsár Béla

A MINDENNAPI ÉLET KÖZELSÉGE EGY TÁRLATON

Bánszki Tamás kiállításáról

Bánszki Tamás: Homokszállítás

Bánszki Tamás 52 műből álló, a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában rendezett kiállításán az akvarelljei dominálnak. Köztük néhány fametszet, pác, karc, ceruzarajz és több olajfestmény színesíti, teszi egésszé a rendkívül finom, szín-

te lírai tónusú kiállítást. Művészi meglátásban és kifejezőmódban egy gazdag élet és hűség sűt át ezeken a képeken. S ez az élet és hűség azokhoz köti Bánszki Tamást, akikről származik, akikről, közelebből földeski parasztjához.

Témaköre a falu és a város egy-egy köznapis epizódjára terjed. Sokkal azonban inkább a nagyhatalom, a pozitív díszelés, ami megbontja a színek harmóniáját és a csöndes szemlélődést, ami a belső lírát, amely Bánszki-nak legteljesebb sajátja.

A munka, az élet útjain ott lüktet minden képében, ahogy nyomán követi a tápi kompon átkelő parasztaikat, a homokszállításokat a Tisza-parton, az aszfaltos utakon, majd a szegedi utcákon, majd a cséplést, a veteményező asszonyt, a halászköteket, a kocsis-szedőket, az építők munkásokat, a zöldesárukat, a beszélgetőket, vagy ahogy színebe öltöztet egy kondorosi tanyát, felhős tájat, zöldablakos házat, leköltő csónakot. A merer mozdulatlanúságot egyszerre fel tudja oldani Bánszki, mint ahogy például a Homokszállítás című képe is mutatja. A sik mereréséget rögtön meghajtja a cselekvés ritmusa, az élet sokszínűségéből egy epizód, amely a teljes sejtjeit felváltja.

Még csendesebbek is beszélnek. Semmi több: egy tányér eseresznye, üveg és egy csupor az asztalon. Olyan meghitt együvértartás ez, mint csillagos nyár-estében egy parasztszoba csendje a gyümölcsök illatával. Izg-vérig az Alföld és a Tisza festője Bánszki Tamás. S e tájban fontos szerepet kap a városi élet annyira sok mozzanata a mindennapiság szépségével. Szeged a maga sajátos arculatával, utcáival, tercéivel, házai-ával. Az építés ábrázolásának egy különös módjával, a folytonosság érzetével találkozunk Bánszkinál, ami a mai Szeged lényege is: a színtelen cselekvés hol az utcákon, hol pedig a magashoz, a látnivalókat erdőnek tűnő vágyain.

Lódi Ferenc

LILIPUTI AUTÓ A SZEGEDI UTCÁN

(Somogyi Károlyné felv.)

Nagy feltűnést keltett néhány nappal ezelőtt Szegeden a nagykörúton egy apró piros négykerekű kis autó, melynek volánja mellett egy kislány üldögélt. Első perben játékszernek hitték a köréereglett nézők, hamarosan kiderült azonban, hogy az autó „igazi”: négy felnőtt ember is elfér benne. Készítője Török Szilveszter, a szentesi Lakatos Kisz dolgozója, aki kislányával Szegedre látogatott a Liliputi autóval.

Jöjjön el Ön is az év leg-sikeresebbnek ígérkező társas utazására, a

MAGYARORSZÁGI KÖRÚTRA

Részvételi díj: 15.- Ft.
7 napra, szept. 17-től 23-ig.

Különvonal Egerbe,
szept. 24-én.
Részvételi díj: 74.- Ft.
Autóbuszkiutazás Egerből PARÁDRA, ebéd: 43.- Ft.

Autóbuszkiutazás Pécsre,
szeptember 24-én.
Részvételi díj: ebédrel és 1 mezei kirándulással: 125.- Ft.

(A kirándulás egyben a Pécs-Szeged-mérföldszel.)

A fenti utakra jelentkezni lehet: szeptember 1-től

IBUSZ, Klauzál tér 2.